

Der er for de store Hartfornsejere paa Landet noget pinligt i, at de under visse Omstændigheder kunne blive berøvede. Repræsentationen i Sogneraadet og det paa Grund af Dødsfald. Saa snart 3—4 større Hartfornsejere afgaa ved Døden, sidde deres Enker uden Indflydelse i Sogneraadet. Den Indflydelse, som naturlig tilkommer de store Hartfornsejere, synker paa Grund af Tilstedeværelsen af mange Enker i et Sogn ned, og paa den Maade komme Velgere til at faa Indflydelse, der ofte ere Modstandere af dem, som paa den Maade ere blevne forhindrede fra at gøre nogen Indflydelse paa Valgene gældende. Jeg tror derfor, at det kunde være gavnligt netop i et Udvalg at faa drøftet den Indflydelse, som en saadan Lov vilde have paa vor kommunale Repræsentation. Det kunde f. Eks. have været yderst interessant at faa en statistisk Meddelelse om, hvor mange Kvinder der findes paa vore kommunale Stattelister, og hvor mange af disse, der ere højtbesfattede. Der som vi havde et saadant Grundlag, kunde vi bedre overse Følgerne af dette Lovforslag.

Hvad i øvrigt Sagen i sig selv angaar, vil jeg kun sige nogle ganske faa Ord om Kvindernes Stilling. Jeg tror, at naar man afsøger Kvindernes Ret, hviler det paa en Fordom, og jeg ved, at Fordomme ere meget vanskelige at kæmpe imod. Naar Folf først have faaet en Fordom mod en eller anden Ting, er det forgået, havde jeg nær sagt, at komme med Fornuftgrunde derimod. Det er en vis Antipati, der hersker imod, at Kvinderne skulle have deres Ret, men denne Antipati vil forsvinde. Naar nogle Slægtled ere gaaede, vil den være forsvunden. Jeg føler mig overbevist om, at om hundrede Aar eller saa ville de dalevende forhaves over, at der har været en Fortid, hvor man har modsat sig Kvindens Ligeberettigelse med Manden, og man vil til den Tid bedømme dem, der have ladet sig lede af Fordomme, paa samme Maade, som vi nu bedømme de Parlamentsmedlemmer, der for 200 Aar siden i England stode og forfægtede Slaveriets Berettigelse. Vi forhaves over, at man kunde staa op med en saadan Fordom den Gang, og jeg tror, at naar visse Slægtled ere gaaede, vil man forhaves over, at der har været en Tid i Slutningen af det 19de Aarhundrede, da mange besindige Mænd sagde, at det kunde ikke lade sig gøre at gøre Kvinden ligeberettiget med Manden paa dette Omraade. Men som sagt, jeg stønner, det er omsonst at tale mod Fordomme, og derfor skal jeg indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Det. Hansen: Dette Lovforslag er jo blevet vedtaget i Folketinget med alle Stemmer mod 2, siger og skriver to, Stemmer, og det er blevet vedtaget af Mænd, som høre til de forskellige Partier, deriblandt ikke saa faa Højremænd. Det er et stort kulturhistorisk Spørgsmaal, der er kommet frem, som fortjener Drøftelse, og som er trængt igennem i mange andre Lande, navnlig de mest civiliserede Lande. Nu vil Landstinget for tredje Gang sige, at det vil ikke behandle et saadant Lovforslag, uagtet man i det andet Ting har strakt sig saa vidt som muligt. De, der have indbragt Forslaget, have ikke alene fra første Færd af, men ogsaa under Sagens Behandling, taget særligt Hensyn til de Betænkeligheder, som den højtærede Indenrigsminister havde paa enkelte Punkter, om hvilke han dog selv sagde, at de vare af underordnet Betydning. Man har taget ethvert Hensyn, for at Sagen kunde komme til at foreligge som et saa lidet indgribende Skridt som muligt. Man har henvist til, hvorledes Sagen er gaaet igennem i saa mange andre Lande, og at man dog i ethvert Tilfælde ikke kunde styde et saadant Spørgsmaal fra sig. Naar da Sagen i den Form kommer her op til dette høje Ting, og dette høje Ting for tredje Gang erklærer, at det slaar det ned, at det ikke vil forhandle det, at det ikke maa sendes i Udvalg, saa forekommer det mig nok, man er berettiget til at sige, at dette Ting er paa Veje med at drive en Visnepolitik. Det er ikke første Gang, naar der kommer store Spørgsmaal, som maa og skulle løses, og lige over for hvilke man ikke kan stille sig afvisende, fordi de trænge paa, at dette Ting har vist dem bort fra sig med en Dagsorden af denne Bestaaenhed. Jeg tror ikke, at denne Stilling er holdbar; jeg tror, hvad ogsaa den ærede sidste Taler fremhævede, at den er lidet konservativ, for Konservatisme bestaar dog virkelig ikke i at ville dæmme op for berettigede Fremskridt, i at ville sige: Der skal ingen Forandring gøres, vi staa imod til det yderste. Den højtærede Indenrigsminister sagde i det andet Ting, at han havde maasse gammel-dags Anskuelse paa dette Punkt, men hvis jeg har forstaaet den højtærede Ministers Udtalelse ret, er han dog ikke nogen principiel Modstander. Den højtærede Minister sagde, at Sagen fortjente at drøftes, og at der maasse var særlige Hensyn, der kunde tale imod at give Kvinderne kommunal Valgret paa samme Vilkaar som Mændene. Sagen maatte i hvert Fald tages op til nærmere Drøftelse og Underøgelse for at